Kompetencije odgojiteljica u poučavanju folklornih plesnih sadržaja

Jelena Alić[1], Srna Jenko Miholić[2], Violeta Valjan Vukić[2]

[1] *Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja*
[2] *Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet*

Metodike nastavnih predmeta	Broj rada: 60	**Izvorni znanstveni rad**

Sažetak

Primarni cilj istraživanja je bio utvrditi razinu stečenih kompetencija odgojiteljica u poučavanju folklornih plesnih sadržaja, dok sekundarni ustanoviti da li postoje razlike u navedenim kompetencijama odgojiteljica s obzirom na to da li su se osobno bavile ili ne folklornim plesnim aktivnostima. Istraživanje je provedeno na uzorku 164 odgojiteljica. Ukupni uzorak je podijeljen na dva subuzorka; odgojiteljice koje su se bavile folklorom (N_F = 92) i one koje se nisu bavile folklorom (N_{NF} =72). Za potrebe istraživanja izrađena je Skala samoprocjene kompetencija potrebnih za realizaciju folklornih plesnih sadržaja kojom su se procjenjivale četiri grupe kompetencija; kompetencije potrebne za: 1) realizaciju i 2) planiranje, 3) kompetencije koje su usmjerene na povećanje motivacije djece za provedbu folklornih plesnih sadržaja, te 4) osobne i socijalne kompetencije. Za utvrđivanje razlika u kompetencijama odgojiteljica s obzirom na to da li su se osobno bavile ili ne folklornim plesnim aktivnostima korišten je Mann-Whitney U test programskog paketa Statistica for windows 13.0.
Rezultati ukazuju kako odgojiteljice najvišima procjenjuju svoje osobne i socijalne kompetencije (AS_F = 4,50 i AS_{NF} = 4,42), a najnižima kompetencije potrebne za planiranje folklornih plesnih sadržaja (AS_F = 3,86 i AS_{NF} = 3,64). Odgojiteljice koje su bile aktivne u folklornim udrugama smatraju se kompetentnijima, u odnosu na svoje kolegice koje nisu bile aktivne, u: definiranju najprikladnijih i odgovarajućih metoda rada kojima se ostvaruju postavljeni ciljevi i zadaće koje se folklornim sadržajima žele ostvariti i u korištenju prikladnih sportskih rekvizita. Nadalje, smatraju se kompetentnije kod prepoznavanja djece koja se svojim radom i zalaganjem ističu te ih znaju adekvatno i pohvaliti. Uz navedeno, smatraju se i kompetentnije u korištenju prikladnih metoda rada kako bi utjecale na ponašanje djece.

Ključne riječi

cjeloživotno učenje; kulturna baština; ples; vještine; vrtić

Uvod

Folklor je naziv za različite aspekte tradicijske kulture; za tradicijske oblike književnosti, glazbe, plesova, dramskog i likovnog stvaranja. „Folklorna glazba i ples sastavni su dio raznih običaja i obreda koji se izmjenjuju tijekom jedne godine ili su vezani uz važnije događaje iz čovjekova života. Izvode se prigodom javnih svečanosti, ali prate i radnu svakidašnjicu ljudi“ (Čapo Žmegač, Muraj i Vitez, 1998, str. 231). Djeca o folkloru uče u vrtićima i školama, ali i u izvanškolskim zajednicama kao što su razne plesne škole, ansambli i udruge. Dječji folklor je djeci vrlo zanimljiv i pozitivno utječe na njihov razvoj kinantropoloških obilježja. Ples, kao jedna od kineziooloških aktivnosti, je vrlo primjeren za rad s djecom predškolske dobi, prije svega jer pozitivno utječe na razvoj brojnih sposobnosti kod djece: osjećaja za ritam, osjećaja za pokret, ljepotu izvođenja pokreta, njihovu sposobnost vizualizacije vlastitog položaja u skupini, ali prije svega plesom se razvijaju bazične

motoričke sposobnosti: koordinacija, fleksibilnost, snaga, ravnoteža i brzina (Mikulić, Prskalo i Runjić, 2007). Osnovu plesnih struktura kod djece predškolske dobi čine prirodni oblici kretanja u koje se ubrajaju hodanja, trčanja, poskoci i skokovi, potom jednostavna gibanja svih dijelova tijela (zamasi, mahanja), nadalje vježbe ravnoteže, napetosti i opuštanja, i naposljetku pokreti u slobodnom imitiranju – improviziranju pojava i događaja iz dječje okoline (Cetinić, Vidaković Samaržija, 2011). U dječji folklor se ubrajaju: igre s pjevanjem, uspavanke, brojalice i rugalice. Djeca su folklorne sadržaje odraslih prilagodila svome stupnju razvoja, a najmlađi su plesali i pjevali po uzoru na odrasle i na taj način su stvarali jedinstveni dječji glazbeni folklor za koji postoje različite podjele (Šulentić Begić, 2015). Igre s pjevanjem kao sastavni dio folklora, djeci omogućavaju međusobno druženje i interakciju s ostalom djecom, bolju komunikaciju te utječu na formiranje dobrog raspoloženja. Također, igre s pjevanjem kod djece potiču kreativnost, stvaralaštvo i maštu. U igrama s pjevanjem primjenjuju se uglavnom osnovna biotička motorička znanja kao što su hodanje, trčanje, poskoci te kretanje ruku. Dječje pjesme su vesele, jednostavnog ritma i melodije. „Autentični dječji napjevi po svojoj su izvornoj strukturi primjereni dječjem uzrastu, a iskustvene spoznaje govore nam da bez obzira na vrijeme i prostor dječja pjesma nikada ne gubi svoju privlačnost i ljepotu“ (Knežević, 2002, str. 10). Uspavanke su prvi umjetnički sadržaj s kojima se djeca susreću. Ona ima funkciju zabavljanja i uspavljivanja djece. „Malu se djecu uspavljivalo ili umirivalo tepanjem i pjevanjem različitih uspavanki. To je bilo jednolično nizanje različitih riječi popraćeno jednostavnom melodijom“ (Matoković, 2004, str. 9). Brojalica predstavlja glazbeni govor kojim dijete izražava svoje emocije, misli i informacije. Uz brojalicu dijete se glazbeno izražava. Djeca predškolske dobi prvo uče brojalice i uz pomoć njih ritam, zatim uče igre s pjevanjem i završavaju s plesnim strukturama. Kako bi dijete moglo bolje usvojiti temelje određene baštine treba ostvariti suradnju između roditelja, odgojitelja, učitelja i svih odraslih. Djetetu igra predstavlja sredstvo komunikacije s odraslima i ljudima oko sebe. Dijete u igri upoznaje svijet oko sebe, oponaša odrasle u igri s ostalom djecom ili odraslima. Kako postaju sve starija djeca uče sve više različitih igara i uz to uče o svojoj kulturi i tradiciji. Hameršak (2003) ističe kako su dječje igre analitički materijal proučavateljima folklora. Kako bi djeca naučila plesati folklor i kako bi bolje usvojila tradiciju nekog kraja odgojitelj ih treba upoznati s dijalektom određenog kraja, načinom oblačenja, plesanja, pjevanja i načinom na koji su ljudi tamo živjeli. Za vrijeme učenja pokreta, pokreti koji se uče moraju biti jednostavni i uče se sve dok ih djeca ne savladaju. Za vrijeme pjevanja treba voditi pozornost o opsegu glasa i o težini plesa. Odgojitelj koji djecu uči plesu, treba proučiti strukturu folklornog plesa i treba dobro ovladati plesom. Djeca prvo uče ritam, ritam glazbene pratnje uče pljeskanjem rukama, a ritam plesa udarcima nogama o pod. Plesni koraci se prvo lagano hodaju, a zatim se dodaje ritam. Nakon što je usvojen plesni korak djeci treba objasniti kako izgleda držanje za vrijeme plesa. Kada djeca usvoje kako se drži u kolu, odredi se tempo kola. Kako bi odgojitelji bili sposobni provoditi folklorne sadržaje u predškolskim ustanovama potrebno je da steknu određene kompetencije. Kompetencije definiramo kao kombinaciju znanja, vještina, mogućnosti i spremnosti koju odgojitelj/učitelj posjeduje kako bi tijekom odgojnog/nastavnog procesa prenosio i primjenjivao znanja, prikazivao vještine i uključivao raznolike sadržaje, procese i metode za provođenje, organiziranje i realizaciju tjelesnih aktivnosti/nastave Tjelesne i zdravstvene kulture (TZK). Hrvatić navodi da su kompetencije kombinacija znanja, vještina, stajališta i osobnih karakteristika koje omogućuju pojedincu aktivno sudjelovanje u nekoj situaciji, te analiziranje i interpretiranje te situacije (Hrvatić, 2007). Kompetencije potrebne za provedbu tjelesnih aktivnosti s djecom predškolske dobi mogu se podijeliti u dvije skupine: generičke i predmetno specifične (Jenko Miholić, 2017). Generičke se kompetencije odnose na opće kompetencije, a obuhvaćaju teorijska i praktična znanja dok se predmetno specifične kompetencije odnose na primjenu

spoznaja supstratne znanosti predmetnog područja u cilju realizacije postavljenih zadaća. Prema Al-Tawel i AlJaafreh (2017) kompetencije potrebne za realizaciju kineziološkim sadržaja pa tako i folklornih plesnih sadržaja obuhvaćaju: 1. kompetencije koje su potrebne u procesu planiranja folklornih plesnih sadržaja, 2. kompetencije potrebne za provedbu folklornih plesnih sadržaja, 3. osobne i socijalne kompetencije te 4. motivacijske kompetencije. Kompetencije potrebne za planiranje folklornih plesnih aktivnosti odnose se na sposobnosti odgojitelja da pravilno postavi ciljeve i zadaće koji se žele ostvariti provedbom folklornih plesnih sadržaja kao i za jasno i precizno određivanje odgovarajućih i najprikladnijih metode rada potrebnih za postizanje postavljenih ciljeva i zadaća. Metode rada prilagođavaju se sadržaju koji se planira provesti, dobi djece, stupnju psihomotoričkog razvoja, sposobnostima i predznanju djece. Uz navedeno potrebno je i adekvatna priprema za svaku pojedinačnu folklornu plesnu aktivnost a u cilju što kvalitetnije realizacije iste. Kompetencije potrebne za provedbu folklornih plesnih sadržaja odnose se na sposobnost odgojitelja da djeci objašnjava motorička znanja i vještine na jasan te s obzirom na dob i spol prilagođen, ispravan i razumljiv način. Nadalje, da se odgojitelj koristi prikladnim metodama rada te djeci pravilno demonstrira folklorne plesne sadržaje, da prepoznaje individualne razlike među djecom i uvažava ih. Uz navedeno, odgojitelj treba uspješno praktično primjenjivati teorijska znanja o folklornim plesnim sadržajima. Osobne i socijalne kompetencije odnose se na održavanje tjelesnog i mentalnog zdravlja i dobre tjelesne kondicije odgojitelja. Također, odnose se na sposobnost odgojitelja da pronađe rješenja za osobne i socijalne probleme djece s kojima se za vrijeme provedbe folklornih sadržaja suočava. Prilikom primjene metode usmenog izlaganja odgojitelj treba govoriti fluentno, razumljivo i dovoljno glasno, u komunikaciji s djecom treba biti primjeren, a zahtjevi moraju biti usklađeni s individualnim značajkama djece. Odgojitelj koji posjeduje motivacijske kompetencije kod djece može pobuditi osjećaj i želju za učenjem i usavršavanjem novih folklornih plesnih sadržaja te uvježbavanjem već poznatih. Motivirati djecu za rad može odgojitelj koji se koristi prikladnim metodama kako bi utjecao na dječje ponašanje i vladao situacijom za vrijeme provedbe folklornih plesnih sadržaja. U svrhu što boljeg i uspješnijeg ostvarenja cilja i zadaća odgojitelj bi trebao ohrabrivati djecu, poticati ih na samostalnost pri svladavanju i izvođenju folklornih plesnih sadržaja te na međusobnu suradnju i pomaganje. Poznavanjem motivacijskih obrazaca kod djece odgojitelj može pravovremeno poticati njihove prilagođene oblike ponašanja, oblikovati poželjnu motivacijsku klimu te lakše i efikasnije ostvarivati postavljene ciljeve (Cetinić i Polančec 2007). Samoprocjena osobnih kompetencija odgojitelja potrebnih za realizaciju folklornih plesnih sadržaja daje uvid u to koje kompetencije su na zadovoljavajućoj razini, a koje su insuficijentne i zahtijevaju intervenciju u smislu stjecanja istih, a s ciljem što kvalitetnijeg učenja i usavršavanja folklornih plesnih sadržaja u predškolskim ustanovama. Upravo zbog navedenog, primarni cilj ovog istraživanja je utvrditi razinu stečenih kompetencija odgojiteljica u poučavanju folklornih plesnih sadržaja. Sekundarni cilj istraživanja je ustanoviti da li postoje razlike u navedenim kompetencijama odgojiteljica s obzirom na to da li su se osobno bavile ili ne folklornim plesnim aktivnostima.

Metode rada

Istraživanje je provedeno na prigodnom uzorku 164 odgojiteljice. Ukupni uzorak je podijeljen na dva subuzorka; odgojiteljice koje su se bavile folklorom (N_F = 92) i one koje se nisu bavile folklorom (N_{NF} =72). Za potrebe istraživanja izrađena je prilagođena hrvatska verzija Skale samoprocjene kompetencija potrebnih za realizaciju folklornih plesnih sadržaja (FPS) („Competencies in Physical Education Teaching“, Al-Tawel i AlJaafreh, 2017). Prilagodba se odnosila na formuliranje tvrdnji koje

će se odnositi na pedagoški rad odgojiteljica u predškolskoj dobi a odnosi se na njihove kompetencije vezane uz folklorne plesne sadržaje. Skala sadrži ukupno 20 čestica kojima su se procjenjivale četiri grupe (subskale) kompetencija: 1. kompetencije potrebne za realizaciju FPS (*1. Djeci objašnjavam FPS na jasan, te s obzirom na dob i spol prilagođen, ispravan i razumljiv način; 2. Za vrijeme provedbe FPS koristim prikladne obrazovne metode; 3. Pred djecom mogu pravilno demonstrirati FPS; 4. Kod provedbe FPS prepoznajem individualne razlike među djecom; 5. Uspješno se i s lakoćom koristim stečenim teorijskim znanjima koje mogu praktično primijeniti prilikom provedbe FPS),* 2) kompetencije potrebne za planiranje FPS (*6. Sposoban/na sam odrediti zadaće i ciljeve za svako razvojno razdoblje djece; 7. U radu s djecom mogu definirati odgovarajuće i najprikladnije metode rada potrebne za postizanje zadaća i ciljeva FPS; 8. Ovisno o mogućnostima koje pojedina ustanova pruža odabirem odgovarajuće FPS koje će se nesmetano moći izvoditi; 9. Mogu osmisliti i izraditi godišnji program i plan rada vezan za FPS; 10. Kako bi se ostvarile planirane zadaće i ciljevi plesnog programa iz folklora koristim se prikladnom i odgovarajućim sportskim rekvizitima)*, 3) kompetencije koje su usmjerene na povećanje motivacije djece za provedbu FPS (*11. Za vrijeme provođenja FPS prepoznajem djecu koja se svojim radom i zalaganjem ističu, te ih za njihov rad i trud pohvalim; 12. Pokazujem znakove veselja i radosti kada djeca ostvare određene zadaće i ciljeve za vrijeme provedbe FPS; 13. Potičem djecu kako bi što bolje i što uspješnije savladali određeni FPS; 14. Potičem djecu na samostalnost pri savladavanju i izvođenju FPS kao i na međusobno pomaganje i suradnju; 15. Poštujem osjećaje svakog pojedinog djeteta, te također smatram da mogu prevenirati ruganje i zadirkivanje među djecom)* i 4) osobne i socijalne kompetencije vezane za FPS (*16. Koristim se prikladnim metodama rada kako bih utjecala/o na ponašanje djece; 17. Uspješno vladam situacijom u vježbaonici za vrijeme provedbe FPS; 18. Vodim brigu o svom fizičkom i psihičkom zdravlju, vanjskom izgledu kao i o osobnoj higijeni; 19. Prilikom opisivanja i objašnjavanja izvedbe FPS govorim tečno (fluentno), razumljivo (jasno) i dovoljno glasno; 20. Smatram da se za vrijeme trajanja programa FPS mogu posvetiti svakom pojedinom djetetu).* Odgovori su vrednovani na skali Likertovog tipa (1-5 stupnjeva; 1 = uopće se ne slažem, 2 = ne slažem se, 3 = niti se slažem niti se ne slažem, 4 = slažem se, 5 = u potpunosti se slažem). Izračunati su osnovni deskriptivni parametri za sve čestice skale i za sumarne skale za oba subuzorka ispitanika. Kako bi se provjerila unutarnja dosljednost (konzistentnost) mjernog instrumenta izračunati su Cronbachovi koeficijent pouzdanosti skala, Cronbachov koeficijent pouzdanosti na standardiziranim česticama skala i prosječna korelacija između čestica iste skale. Za utvrđivanje razlika u kompetencijama odgojiteljica s obzirom na to da li su se osobno bavile ili ne folklornim plesnim aktivnostima korišten je Mann-Whitney U test. Istraživanje je provedeno anonimno i dobrovoljno, a sama provedba istraživanja odobrena je na Sjednici vijeća Odijela za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Sveučilišta u Zadru i odvijala se u sukladnosti s Etičkim načelima istraživanja. Rezultati su obrađeni programskim paketom Statistica for Windows Statsoft ver. 13.0.

Rezultati i diskusija

Odgojiteljice koje su bile uključene u folklor procjenjuju da su im na najvišoj razini kompetencije njihova individualiziranog pristupa prema svakom pojedinom djetetu (AS=4,78) i kompetencije vezane za osobno iskazivanje znakova veselja i radosti kada djeca ostvare određene zadaće i ciljeve za vrijeme provedbe FPS (AS=4,52) (Tablica 1). Najnižima ocjenjuju svoje kompetencije vezane za osmišljavanje i izradu godišnjeg plana i programa koji se odnosi na FPS (AS=3,17), demonstraciju FPS (AS=3,96) i korištenje teorijskih znanja iz FPS u praksi (AS=3,17). Vezano za

subskale smatraju kako su im osobne i socijalne kompetencije na najvišoj razini (AS=4,50), a za kompetencije potrebne za planiranje FPS smatraju da su im na najnižoj razini (AS=3,86). Ukupno gledajući odgojiteljice koje imaju prijašnja iskustva u folkloru procjenjuju svoje kompetencije vezane za FPS vrlo dobrima (AS=4,20).

Odgojiteljice koje nisu bile uključene u folklor procjenjuju da su ima na najvišoj razini kompetencije njihova usmenog izlaganja te procjenjuju da one prilikom opisivanja i objašnjavanja FPS govore tečno (fluentno), razumljivo (jasno) i dovoljno glasno (AS=4,67). Uz navedeno smatraju da vode brigu o svom tjelesnom i mentalnom zdravlju, vanjskom izgledu i o osobnoj higijeni (AS=4,61)(Tablica 2). Najnižima ocjenjuju svoje kompetencije vezane za osmišljavanje i izradu godišnjeg plana i programa koji se odnosi na FPS (AS=3,06). Osim navedenog smatraju da bi u cilju ostvarenja planiranih zadaća i ciljeva folklornog plesnog programa trebale bolje koristiti odgovarajućim sportskim rekvizitima (AS=3,33). Vezano za subskale, isto kao i kolegice koje su bile uključene u folklor, smatraju kako su im osobne i socijalne kompetencije na najvišoj razini (AS=4,42), a kompetencije potrebne za planiranje FPS su im na najnižoj razini (AS=3,64). Ukupno gledajući odgojiteljice koje nemaju prijašnja iskustva u folkloru procjenjuju svoje kompetencije vezane za FPS vrlo dobrima (AS=4,07).

Rezultati pouzdanosti za subskale i skalu ukupno kreću se u rasponu od 0,69-0,86 a međukorelacije čestica iste skale kreću se u rasponu od0,32-0,57 (Tablica 3). Prema Klineove-im (2011) smjernicama za tumačenje vrijednosti Cronbachove alfe izvrsne mjerne skale su vrijednosti oko 0,9; vrlo dobre skale: vrijednosti oko 0,8; te adekvatne skale: vrijednosti oko 0,7. Prema tim smjernicama rezultati ovog istraživanja ukazuju kako je ukupna skala vrlo dobre pouzdanosti (α= 0,83), skala kompetencija potrebnih za provedbu FPS izvrsne pouzdanosti (α= 0,86), skale kompetencija potrebnih za motivaciju djece za FPS i kompetencija potrebnih za planiranje FPS su vrlo dobre pouzdanosti (α= 0,84 i α= 0,76) dok je skala osobnih i socijalnih kompetencija vezanih za FPS adekvatne pouzdanosti (α= 0,69).

Tablica 1. *Rezultati deskriptivne statistike za odgojiteljice koje su bile uključene u folklor (N=92)*

Varijabla	AS	SD	Skew	Kurt
Djeci objašnjavam FPS na jasan, te s obzirom na dob i spol prilagođen, ispravan i razumljiv način.	4,26	0,74	-0,46	-1,04
Za vrijeme provedbe FPS koristim prikladne obrazovne metode.	4,17	0,70	-0,26	-0,95
Pred djecom mogu pravilno demonstrirati FPS.	3,96	0,69	0,06	-0,88
Kod provedbe FPS prepoznajem individualne razlike među djecom.	4,09	0,66	-0,09	-0,65

Uspješno se i s lakoćom koristim stečenim teorijskim znanjima koje mogu praktično primijeniti prilikom provedbe FPS.	3,96	0,81	-0,43	-0,28
Sposoban/na sam odrediti zadaće i ciljeve za svako razvojno razdoblje djece.	4,17	0,70	-1,03	2,13
U radu s djecom mogu definirati odgovarajuće i najprikladnije metode rada potrebne za postizanje zadaća i ciljeva FPS.	4,17	0,70	-1,03	2,13
Ovisno o mogućnostima koje pojedina ustanova pruža odabirem odgovarajuće FPS koje će se nesmetano moći izvoditi.	4,04	0,63	-0,03	-0,40
Mogu osmisliti i izraditi godišnji program i plan rada vezan za FPS.	3,17	1,05	0,56	-0,86
Kako bi se ostvarile planirane zadaće i ciljevi plesnog programa iz folklora koristim se prikladnom i odgovarajućim sportskim rekvizitima.	3,74	0,80	-0,03	-0,57
Za vrijeme provođenja FPS prepoznajem djecu koja se svojim radom i zalaganjem ističu, te ih za njihov rad i trud pohvalim.	4,30	0,75	-1,20	1,82
Pokazujem znakove veselja i radosti kada djeca ostvare određene zadaće i ciljeve za vrijeme provedbe FPS.	4,52	0,50	-0,09	-2,04

Potičem djecu kako bi što bolje i što uspješnije savladali određeni FPS.	4,13	0,62	-0,08	-0,37
Potičem djecu na samostalnost pri savladavanju i izvođenju FPS kao i na međusobno pomaganje i suradnju.	4,30	0,62	-0,32	-0,63
Poštujem osjećaje svakog pojedinog djeteta, te također smatram da mogu prevenirati ruganje i zadirkivanje među djecom.	4,52	0,58	-0,77	-0,38
Koristim se prikladnim metodama rada kako bih utjecala/o na ponašanje djece.	4,61	0,57	-1,15	0,38
Uspješno vladam situacijom u vježbaonici za vrijeme provedbe FPS.	4,39	0,65	-0,59	-0,60
Vodim brigu o svom fizičkom i psihičkom zdravlju, vanjskom izgledu kao i o osobnoj higijeni.	4,78	0,41	-1,39	-0,06
Prilikom opisivanja i objašnjavanja izvedbe FPS govorim tečno (fluentno), razumljivo (jasno) i dovoljno glasno.	4,48	0,65	-0,88	-0,30
Smatram da se za vrijeme trajanja programa FPS mogu posvetiti svakom pojedinom djetetu.	4,26	0,61	-0,20	-0,54
Kompetencije potrebne za provedbu folklornih plesnih sadržaja	4,09	0,55	-0,51	-0,42

Kompetencije potrebne za planiranje folklornih plesnih sadržaja	3,86	0,58	-0,09	2,12
Kompetencije potrebne za motivaciju djece za folklorne plesne sadržaje	4,36	0,50	-0,46	-0,47
Osobne i socijalne kompetencije o folklornim plesnim sadržajima	4,50	0,39	-0,18	-1,32
Ukupne kompetencije	4,20	0,41	-0,51	0,68

Legenda: FPS- folklorni plesni sadržaji, AS- aritmetička sredina, SD- standardna devijacija, Skew- skewnees, Kurt.- Kurtosis

Tablica 2. *Rezultati deskriptivne statistike za odgojiteljice koje nisu bile uključene u folklor (N=74)*

Varijabla	AS	SD	Skew	Kurt
Djeci objašnjavam FPS na jasan, te s obzirom na dob i spol prilagođen, ispravan i razumljiv način.	4,33	0,75	-0,64	-0,94
Za vrijeme provedbe FPS koristim prikladne obrazovne metode.	4,17	0,77	-0,30	-1,24
Pred djecom mogu pravilno demonstrirati FPS.	3,78	0,79	-0,28	-0,23
Kod provedbe FPS prepoznajem individualne razlike među djecom.	3,94	0,79	-0,62	0,36
Uspješno se i s lakoćom koristim stečenim teorijskim znanjima koje mogu praktično primijeniti prilikom provedbe FPS.	3,67	1,11	-0,56	-0,12

Sposoban/na sam odrediti zadaće i ciljeve za svako razvojno razdoblje djece.	4,17	0,77	-1,06	1,56
U radu s djecom mogu definirati odgovarajuće i najprikladnije metode rada potrebne za postizanje zadaća i ciljeva FPS.	3,83	0,90	-0,13	-0,98
Ovisno o mogućnostima koje pojedina ustanova pruža odabirem odgovarajuće FPS koje će se nesmetano moći izvoditi.	3,83	0,77	-0,47	0,16
Mogu osmisliti i izraditi godišnji program i plan rada vezan za FPS.	3,06	1,28	-0,11	-0,80
Kako bi se ostvarile planirane zadaće i ciljevi plesnog programa iz folklora koristim se prikladnom i odgovarajućim sportskim rekvizitima.	3,33	0,89	0,28	-0,57
Za vrijeme provođenja FPS prepoznajem djecu koja se svojim radom i zalaganjem ističu, te ih za njihov rad i trud pohvalim.	4,11	0,66	-0,12	-0,67
Pokazujem znakove veselja i radosti kada djeca ostvare određene zadaće i ciljeve za vrijeme provedbe FPS.	4,50	0,50	-0,00	-2,06
Potičem djecu kako bi što bolje i što uspješnije savladali određeni FPS.	4,11	0,94	-0,64	-0,73

Potičem djecu na samostalnost pri savladavanju i izvođenju FPS kao i na međusobno pomaganje i suradnju.	4,11	0,81	-0,85	0,58
Poštujem osjećaje svakog pojedinog djeteta, te također smatram da mogu prevenirati ruganje i zadirkivanje među djecom.	4,33	0,67	-0,51	-0,72
Koristim se prikladnim metodama rada kako bih utjecala/o na ponašanje djece.	4,56	0,50	-0,23	-2,00
Uspješno vladam situacijom u vježbaonici za vrijeme provedbe FPS.	4,22	0,72	-0,36	-0,97
Vodim brigu o svom fizičkom i psihičkom zdravlju, vanjskom izgledu kao i o osobnoj higijeni.	4,61	0,49	-0,47	-1,83
Prilikom opisivanja i objašnjavanja izvedbe FPS govorim tečno (fluentno), razumljivo (jasno) i dovoljno glasno.	4,67	0,47	-0,72	-1,52
Smatram da se za vrijeme trajanja programa FPS mogu posvetiti svakom pojedinom djetetu.	4,06	0,79	-0,82	0,79
Kompetencije potrebne za provedbu folklornih plesnih sadržaja	3,98	0,72	-0,82	-0,16
Kompetencije potrebne za planiranje folklornih plesnih sadržaja	3,64	0,64	-0,42	-0,53

Kompetencije potrebne za motivaciju djece za folklorne plesne sadržaje	4,23	0,55	-0,33	-0,84
Osobne i socijalne kompetencije o folklornim plesnim sadržajima	4,42	0,41	-0,03	-1,39
Ukupne kompetencije	4,07	0,49	-0,24	-0,96

Legenda: FPS- folklorni plesni sadržaji, AS- aritmetička sredina, SD- standardna devijacija, Skew.- Skewness, Kurt.- Kurtosis

Tablica 3. *Pouzdanost sumarne skale i subskala kompetencija odgojiteljica potrebnih za provedbu, planiranje, motivaciju i organizaciju folklornih plesnih sadržaja (N=164)*

Skala	**Crombachova α**	**Standardizirana Crombachova α**	**Međukorelacija čestica**
Kompetencije potrebne za provedbu folklornih plesnih sadržaja	0,86	0,87	0,57
Kompetencije potrebne za planiranje folklornih plesnih sadržaja	0,76	0,78	0,43
Kompetencije potrebne za motivaciju djece za folklorne plesne sadržaje	0,84	0,84	0,53
Osobne i socijalne kompetencije o folklornim plesnim sadržajima	0,69	0,69	0,32
Ukupne kompetencije	0,83	0,84	0,58

Izračunavanjem Mann Whitney U testa, kojim se utvrđivalo postojanje razlika u samoprocjeni čestica Skale za samoprocjenu kompetencija odgojiteljica s obzirom na njihovu osobnu uključenost u folklorne plesne aktivnosti, dobivene su statistički značajne razlike (nivo značajnosti $p<0,05$) za četiri čestice skale u korist odgojiteljica koje imaju iskustva u folklornim plesnim sadržajima (Tablica 4).

Odgojiteljice koje imaju iskustva kompetentnije su u: definiranju odgovarajućih i najprikladnijih metoda rada potrebnih za postizanje ciljeva i zadaća FPS ($p=0,01$), u korištenju odgovarajućih sportskih rekvizita ($p=0,00$) i u davanju pozitivnih povratnih informacija za uspješno obavljenu postavljenu zadaću ($p=0,03$) u odnosu na odgojiteljice koje nemaju osobnog iskustva vezanih za FPS. Uz navedeno, odgojiteljice s iskustvom u folklornim plesnim sadržajima statistički značajno

više vode brigu o svojem tjelesnom i mentalnom zdravlju, vanjskom izgledu i osobnoj higijeni u odnosu na odgojiteljice koje nemaju iskustva u FPS (p=0,02). Nisu utvrđene statistički značajne razlike u samoprocjeni kompetencija odgojiteljica niti na ukupnom rezultatu skale niti na subskalama s obzirom na kriterij osobnog iskustva u FPS (Tablica 5).

Dobiveni rezultati ukupnih samoprocjenjenih kompetencija odgojiteljica za oba subuzorka, i odgojiteljice koje imaju prijašnjeg iskustva u folkloru i one koje nemaju, su pozitivni jer ukazuju kako se odgojiteljice smatraju vrlo dobro kompetentnima kada se u obzir uzimaju sadržaji folklornih plesnih aktivnosti. Jedan od mogućih razloga tome svakako su i kolegiji na sveučilištima unutar kojih se poučavaju folklorni plesni elementi, a koji se nude studenticama odgojiteljskih studija kao što su: Tradicijske kineziološke aktivnosti, Pokret i plesne igre, Ritmičke i plesne strukture, Dječje plesno stvaralaštvo, Dječje stvaralaštvo u pokretu, Kineziološka kultura, Kineziološki praktikum i slično. Drugi mogući razlog je bogata kulturna baština ovoga kraja koja se njeguje u mnogobrojnim ansamblima i udrugama diljem zemlje. Hrvatska je bogata tradicijskom kulturom, svaka regija ima svoje posebitosti plesnih sadržaja, nošnja, nakita i glazbala pa se tako razlikuju četiri etnografske zone, a to su: panonska plesna zona, jadranska plesna zona, alpska plesna zona i dinarska plesna zona. Te zone su prepoznatljive po specifičnoj glazbi i plesu. Takvo kulturno bogatstvo uvelike utječe na usmjeravanje interesa odgojiteljica na što učestaliju primjenu folklornih plesnih sadržaja u njihovom pedagoškom radu s djecom predškolske dobi. Poučavanjem folklornih plesnih sadržaja kod djece se pobuđuje motivacija za očuvanjem kulturne baštine (Ivančan 1996), a povećanje opsega plesnih sadržaja koji se provode u predškolskim ustanovama ima pozitivne učinke za djecu. Šumanović, Filipović i Sentkiralji (2005) ples smatraju kao izrazito prikladan za djecu jer im omogućuje nesputano i slobodno ritmičko kretanje koje doprinosi razvoju motorike tijela, skladu pokreta i osjećaju za estetiku. Plesom se razvija kinestetska osjetljivost na način da se osvještavaju doživljaji koje proizvodi tijelo u pokretu, te se tako kod djece potiče stvaralaštvo kroz pokret i ples. Upravo taj stvaralački pristup i interakcija koja se ostvaruje putem plesnog pokreta potiče kod djece razvoj smisla za estetiku pokreta, te poboljšava dječju koncentraciju i pamćenje (Škrbina 2013). “Plesne strukture ostavljaju mogućnosti široke primjene, a u ranom i predškolskom odgoju su izvrstan alat za oblikovanje sretnog, kompetentnog i zdravog djeteta“ (Jonjić, 2019).

Tablica 4. *Rezultati Mann Whitney U testa razlika u samoprocjeni čestica Skale za samoprocjenu kompetencija odgojiteljica s obzirom na osobnu uključenost u folklorne aktivnosti (N_F= 92, N_{NF} =72)*

Varijabla	**Suma ran. 1**	**Suma ran. 2**	**U**	**Z**	**p**
Djeci objašnjavam FPS na jasan, te s obzirom na dob i spol prilagođen, ispravan i razumljiv način.	7398	6132	3120	-0,69	0,49

Za vrijeme provedbe FPS koristim prikladne obrazovne metode.	7582	5948	3304	-0,03	0,98
Pred djecom mogu pravilno demonstrirati FPS.	7950	5580	2952	1,30	0,19
Kod provedbe FPS prepoznajem individualne razlike među djecom.	7846	5684	3056	0,95	0,34
Uspješno se i s lakoćom koristim stečenim teorijskim znanjima koje mogu praktično primijeniti prilikom provedbe FPS.	8038	5492	2864	1,56	0,12
Sposoban/na sam odrediti zadaće i ciljeve za svako razvojno razdoblje djece.	7558	5972	3280	-0,12	0,90
U radu s djecom mogu definirati odgovarajuće i najprikladnije metode rada potrebne za postizanje zadaća i ciljeva FPS.	8326	5204	2576	2,64	0,01*
Ovisno o mogućnostima koje pojedina ustanova pruža odabirem odgovarajuće FPS koje će se nesmetano moći izvoditi.	8030	5500	2872	1,65	0,10
Mogu osmisliti i izraditi godišnji program i plan rada vezan za FPS.	7654	5876	3248	0,22	0,83

Kako bi se ostvarile planirane zadaće i ciljevi plesnog programa iz folklora koristim se prikladnom i odgovarajućim sportskim rekvizitima.	8446	5084	2456	3,01	0,00*
Za vrijeme provođenja FPS prepoznajem djecu koja se svojim radom i zalaganjem ističu, te ih za njihov rad i trud pohvalim.	8190	5340	2712	2,20	0,03*
Pokazujem znakove veselja i radosti kada djeca ostvare određene zadaće i ciljeve za vrijeme provedbe FPS.	7662	5868	3240	0,28	0,78
Potičem djecu kako bi što bolje i što uspješnije savladali određeni FPS.	7446	6084	3168	-0,52	0,61
Potičem djecu na samostalnost pri savladavanju i izvođenju FPS kao i na međusobno pomaganje i suradnju.	7942	5588	2960	1,29	0,20
Poštujem osjećaje svakog pojedinog djeteta, te također smatram da mogu prevenirati ruganje i zadirkivanje među djecom.	8070	5460	2832	1,78	0,07

Koristim se prikladnim metodama rada kako bih utjecala/o na ponašanje djece.	7846	5684	3056	1,00	0,32
Uspješno vladam situacijom u vježbaonici za vrijeme provedbe FPS.	7998	5532	2904	1,48	0,14
Vodim brigu o svom fizičkom i psihičkom zdravlju, vanjskom izgledu kao i o osobnoj higijeni.	8158	5372	2744	2,39	0,02*
Prilikom opisivanja i objašnjavanja izvedbe FPS govorim tečno (fluentno), razumljivo (jasno) i dovoljno glasno.	7158	6372	2880	-1,67	0,09
Smatram da se za vrijeme trajanja programa FPS mogu posvetiti svakom pojedinom djetetu.	7990	5540	2912	1,49	0,14

Legenda: Suma ran. 1- suma rangova odgojiteljica uključenih u folklorne sadržaje, Suma ran. 2- suma rangova odgojiteljica koje nisu bile uključene u folklorne sadržaje, U- vrijednost U testa, Z- vrijednost Z testa, p- p vrijednost, nivo značajnosti= $p<0,05$, *- označava statistički značajnu razliku

Tablica 5. *Rezultati Mann Whitney U testa razlika u samoprocjeni subskala i ukupne skale kompetencija odgojiteljica s obzirom na osobnu uključenost u folklorne plesne aktivnosti (N_F= 92, N_{NF} =72)*

Varijabla	**Suma ran. 1**	**Suma ran. 2**	**U**	**Z**	**p**

Kompetencije potrebne za provedbu folklornih plesnih sadržaja	7718	5812	3184	0,43	0,67
Kompetencije potrebne za planiranje folklornih plesnih sadržaja	8102	5428	2800	1,71	0,09
Kompetencije potrebne za motivaciju djece za folklorne plesne sadržaje	7926	5604	2976	1,13	0,26
Osobne i socijalne kompetencije o folklornim plesnim sadržajima	7982	5548	2920	1,32	0,19
Ukupne kompetencije	8150	5380	2752	1,86	0,06

Legenda: Suma ran. 1- suma rangova odgojiteljica uključenih u folklorne sadržaje, Suma ran. 2- suma rangova odgojiteljica koje nisu uključene u folklorne sadržaje, U- vrijednost U testa, Z- vrijednost Z testa, p- p vrijednost, nivo značajnosti= $p<0,05$

Budući da je iz rezultata vidljivo kako su obje grupe ispitanica najlošijima procijenile svoje kompetencije vezane za planiranje i programiranje folklornih plesnih sadržaja usmjerenost u cilju poboljšanja kompetencija trebala bi biti upravo na tu skupinu kompetencija. Struktura planiranja i programiranja obuhvaća: eksplicitno definiranje cilja programa, određivanje sadržaja programa, programiranje procesa tjelesnih aktivnosti i praćenje, provjeravanje i analizu učinaka programa (Findak, 1997). Podizanje razine kompetencija odgojiteljica za sve četiri faze procesa planiranja i programiranja djelovati će na povećanje ukupne razine njihovih kompetencija potrebnih u procesu planiranja i programiranja folklornih plesnih sadržaja. Uz navedeno, Findak navodi kako je poznavanje razvojnih značajki djece koja sudjeluju u ovakvoj tjelesnoj aktivnosti jedan od temeljnih uvjeta za uspješno planiranje i programiranje tjelesnih aktivnosti i provođenje individualiziranog rada (Findak, 1995). Kompetencije planiranja i programiranja uvelike ovise i o sposobnosti odgojiteljica da maksimalno uvažavaju unutarnje i vanjske čimbenike ograničenja. Odgojiteljice koje rade u skladu s načelom primjerenosti te izrađuju plan koji prati aktualno stanje kinantropološkog statusa djece i uvažavajući sve druge čimbenike koji mogu utjecati na uspješnost procesa tjelesnog vježbanja su kompetentnije u samom procesu planiranja i programiranja folklornih plesnih sadržaja. Kao jedan od bitnih vanjskih faktora ograničenja često se ističu materijalni uvjeti rada. Odgojiteljice koje su kreativnije u svom pedagoškom radu kompetentnije su

u osmišljavanju i planiranju folklornih plesnih aktivnosti u skromnijim materijalnim uvjetima rada. Autori Sàenz-Lòpez Bunuel i sur. (2009) i Romero Cerezo i sur. (2011) ističu kako je kreativnost procijenjena kao izrazito bitna kompetencija za planiranje i programiranje tjelesnih aktivnosti. Niža razina samoprocjenjenih kompetencija za planiranje i programiranje folklornih plesnih sadržaja ide u prilog nekim dosadašnjim istraživanjima u kojima se naglašava potreba povećanja broja predavanja na sveučilištima u okviru kolegija kineziološke metodike usmjerenih ka stjecanju kompetencija koje su temelj poboljšanja planiranja i provedbe tjelesnih aktivnosti (Stojanović i Zdravković, 2012). Manja razina kompetentnosti učitelja za izradu i osmišljavanje kurikulumskog plana i programa dobivena je i u istraživanju koja je provedena na učiteljima Osječko-Baranjske županije i učiteljima iz Bosne i Hercegovine (Topić, 2016). U istraživanju koje je provedeno na populaciji predmetnih nastavnika TZK uočeno je kako i oni najnižima procjenjuju svoje kompetencije vezane uz planiranje sata TZK (Al-Tawel i AlJaafreh, 2017).

U skupinu kompetencija koje se odnose na samu provedbu folklornih plesnih sadržaja odgojiteljice su kao najnižu razinu kompetencija procijenile njihovu sposobnost demonstracije plesnih elemenata folklora i praktičnu primjenu teorijskih znanja. Poboljšanje ove skupine kompetencija može se ostvariti kontinuiranim usavršavanjem u području plesa. Provođenjem cjeloživotnog obrazovanja odgojiteljica u vidu stručnih seminara i edukacija koje bi uključivale praktične vježbe i prikaze folklornih plesnih sadržaja poboljšala bi se razina kompetencija odgojiteljica vezanih za provedbu folklornih plesnih sadržaja. U istraživanju koje su proveli Šumanović, Tomac i Košutić (2016) predlaže se organizacija većeg broja stručnih seminara tematski iz područja kineziologije, a u cilju povećanja predmetno-specifičnih kompetencija učitelja. Peklaj (2015) ističe kako bi izobrazba budućih edukatora i njihovo cijelo životno usavršavanje trebalo biti primarna zadaća u zemljama Europske unije kako bi se ostvarili što kvalitetniji obrazovni ishodi.

Vezano uz poboljšanje razine motivacijskih kompetencija koje odgojiteljice posjeduju Marić i Nukić (2014) navode da će se kod djece razviti ljubav prema folklornom plesu i potreba za slobodnim izražavanjem i kontinuiranim učenjem kada odgojatelj uspješno iskoristi vještinu motiviranja, a to može postići integracijom plesa s drugim umjetnostima koje su djeci veoma bliske i prirodne.

Razinu osobnih i socijalnih kompetencije odgojiteljice u ovom istraživanju su procjenile izvrsnima tako da u tom smislu nisu potrebne intervencije. Dobivene statistički značajne razlike u samoprocjeni kompetencija odgojiteljica koje su bile ili nisu bile uključene u folklor ukazuju kako iskustvo odgojiteljicama olakšava: u odabiru odgovarajućih metoda rada, u ispravnijem i primjerenijem korištenju sportskih rekvizita te kod davanja adekvatnijih povratnih informacija.

Prema saznanjima autora ovog rada, do sada u Hrvatskoj nisu provedena istraživanja razine kompetencija odgojiteljica vezanih za folklorne plesne sadržaje. Vrijednost ovog istraživanja je u konstrukciji mjernog instrumenta za procjenu kompetencija odgojiteljica, a koji bi mogao pomoći budućim istraživačima u području folklornih plesnih aktivnosti. Blömeke, Gustafsson, i Shavelson (2015) naglašavaju potrebu konstruiranja novih mjernih instrumenata kojima bi se procjenjivale kompetencije odgojitelja i učitelja. U ovom istraživanju skale su ukazale vrlo dobru pouzdanost, ali dakako preporuka autora je daljnja provjera metrijskih karakteristika na većim uzorcima ispitanika.

Zaključak

Važnost dječjeg stvaralačkog izržavanja emocija, iskustava i ideja kroz umjetnička područja kao što su ples, glazba, kazalište i književnost propisana su službenim dokumentom Republike Hrvatske u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014). Provedba folklornih plesnih sadržaja u odgojno-obrazovnim ustanovama omogućava djeci takav tip stvaralačkog izražavanja stoga bi odgojitelji trebali posjedovati kompetencije koje će im omogućiti realizaciju navedenih sadržaja. Jedan od kriterija za kvalitetno poučavanje je fokusiranje na kompetencije odgojitelja. U svom pedagoškom radu odgojitelju trebaju biti na prvom mjestu potrebe, interesi i sposobnosti djece s kojom radi jer samo takav odgojitelj će motivirati, ohrabriti i poduprijeti holistički razvoj djeteta. Učenjem folklornih plesnih elemenata djeca, uz zdravstvene dobrobiti, osvješćuju kulturalni i nacionalni identitet (Strhoj i Miletić, 2000). Djeca koja imaju pozitivne osjećaje prema vlastitoj kulturi razvijaju i toleranciju prema drugim kulturama. Na taj način primjenom folklornih plesnih sadržaja promiču se ljudske vrijednosti te kod djece razvija smisao za društvenost. Primjena folklornih plesnih sadržaja u radu s djecom predškolske dobi u skladu je temeljnim vrijednostima Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje koje su usmjerene na „cjeloviti osobni razvoj djeteta, čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne i prirodne baštine Republike Hrvatske, na europski suživot te na stvaranje društva znanja i vrijednosti koje će omogućiti napredak i održivi razvoj.“ (NKRPOO, 2014:13).

Literatura

Altaweel, A., i AlJa'afreh, A. (2017). Competencies in Physical Education Teaching: An Investigation of Teachers' Perceptions in the Southern Governorates of Jordan. *Journal of Studies in Education, 7*, 213–234. doi: 10.5296/jse.v7i2.11262

Blömeke, S., Gustafsson, J.-E., i Shavelson, R. J. (2015). Beyond dichotomies: Competence viewed as a continuum. *Zeitschrift für Psychologie, 223*(1), 3–13. doi: 10.1027/2151-2604/a000194

Cetinić, J. Vidaković Samaržija, D. (2011). Ples kao sredstvo izražavanja djece predškolske dobi. U R. Bacalja i K. Ivon (ur.), *Zbornik radova Dijete i estetski izričaji,* (str. 265–272). Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja.

Cetinić, J. i Polančec, J. (2007). Utjecaj motivacije, ciljne orijentacije i motivacijske klime na kondicijski trening mlađih dobnih skupina. U I. Jukić, D. Milanović i S. Šimek (ur.) *Zbornik 5. godišnje međunarodne konferencije Kondicijska priprema sportaša*, (str. 352–354). Zagreb, Kineziološki fakultet u Zagrebu.

Čapo Žmegač, J., Muraj, A. Vitez, Z. (1988). *Hrvatska etnografija*. Zagreb: Matica Hrvatska.

Findak, V. (1995). *Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju*. Zagreb: Školska knjiga.

Findak, V. (1997). *Programiranje u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi*. Zagreb: Školske novine.

Hameršak, M. (2003). Dječji folklor između prežitka i prepreke. *Etnološka istraživanja, 9*, 35–43.

Hrvatić, N. (2007). *Škola za budućnosti: nove kompetencije učitelja*. Križevci: HPKZ.

Ivančan, I. (1996). *Narodni plesni običaji u Hrvata*. Zagreb: Hrvatska matica iseljenika, Institut za etnologiju i folkloristiku.

Jenko Miholić, S. (2017). *Kineziološke kompetencije učitelja primarnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj* (Doktorska disertacija). Zagreb: Kineziološki fakultet, Sveučilište u Zagrebu.

Jonjić, T. (2019). *Plesne strukture u ranoj i predškolskoj dobi* (Završni rad). Split: Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu.

Kline, R. B. (2011). *Principle and practices of Structural Equation Modelling*. New York City: Guilford Press.

Knežević, G. (2002). *Naše kolo veliko*. Zagreb: ETHNO d.o.o.

Marić, M. i Nurkić, D. (2014). Uloga odgajatelja u poticanju dječje ekspresivnosti pokreta. *Dijete, vrtić, obitelj: Časopis za odgoj i naobrazbu predškolske djece namijenjen stručnjacima i roditeljima, 20*(75), 16–18.

Matoković, D. (2004). Dječji svijet. U K. Batina (ur.), *Zbornik radova: Radovi Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Požegi*, (str. 53–64). Požega: Gradski muzej Požega.

Mikulić, M., Prskalo, I. i Runjić, K. (2007). Hrvatska plesna tradicija i predškolska dob djeteta. U Findak, V. (ur.), *Zbornik radova 16. Ljetne škole kineziologa: Antropološke, metodičke, metodološke i stručne pretpostavke rada u područjima edukacije,* (str. 455–459). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (NKRPOO)(2014). Odluka o donošenju nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje „Narodne novine“, broj 05/15. Dostupno na https://mzo.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Obrazovanje/Predskolski/Nacionalni%20kurikulum%20za%20rani%20i%20predskolski%20odgoj%20i%20obrazovanje%20NN%2005-2015.pdf [11.10.2021.]

Peklaj, C. (2015) Teacher competences through the prism of educational research. *CEPS Journal, 5* (3), 183–204.

Romero Cerezo, C., Zagalaz Sànchez, L., Romero Rodriguez, M. N. i Martinez Lòpez, E. J. (2011). Importance of the professional competencies of the Primary Teachers in Physical Education expressed by the students. Retos. Nuevas tendencias en Educaciòn Fisica, *Deporte y Recreaciòn, 19*, 62–68.

Sàenz-Lòpez Bunuel, P., Carmona Marquez, J., Coronel Llamas, J. M., Funtes-Guerra, J. G., Sierra Robles, A. i Castillo Viera, E. (2009). The opinion about the evolution in the student skills in the Physical Education and Sports Master. *Revista de Ciencias del Deporte, 5*(3), 123–135.

Srhoj, LJ. i Miletić, Đ. (2000). *Plesne strukture*. Split: Abel internacional.

Stojanović, S. i Zdravković, D. (2012). The Self-assessment of Personal Competences of Physical Education Teachers. *Facta Universitatis, Physical Education and Sport, 10*(2), 141–149.

Škrbina, D. (2013). *Art terapija i kreativnost*. Zagreb: Veble commerce.

Šulentić Begić, J. (2015). Dječji folklorni ples kao čuvatelj tradicije. *Suvremena pitanja, 10*(19), 136–147.

Šumanović, M., Filipović, V. i Sentkiralji, G. (2005). Plesne strukture djece mlađe školske dobi. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, *51*(14), 40–45.

Šumanović, M., Tomac, Z. i Košutić, M. (2016). Primary School Teachers' Attitudes about Difficulties in Physical Education (PE). *Croatian Journal of Education*, *18*(1), 177–191.

Topić, A. (2016). *Pedagoške kompetencije učitelja primarnog obrazovanja*. (Diplomski rad). Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti; Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij.

2nd International Scientific and Art Faculty of Teacher Education University of Zagreb Conference
Contemporary Themes in Education – CTE2 - in memoriam prof. emer. dr. sc. Milan Matijević, Zagreb, Croatia

The role of digital technology in teacher's professional development

Abstract

The primary aim of the research was to determine the level of acquired competencies of educators in teaching folk dance content to children. The secondary goal was to determine whether there are differences in the above-mentioned competencies of educators, depending on whether or not they were personally involved in different folk dance activities. The research was conducted on a sample of 164 educators. The total sample was divided into two subsamples; educators who had previous involvement with folklore (N_F = 92) and those who hadn't (N_{NF} = 72). For the purposes of the research, the Scale of self-assessment of competencies required for the realization of folk-dance content was developed, which assessed four groups of competencies; competencies required for: 1) realization and 2) planning, 3) competencies aimed at increasing children's motivation to perform folk dance content, and 4) personal and social competencies. Statistical analysis Mann-Whitney U test within the software package Statistics for Windows 13.0 was used to determine the differences in the competencies of educators with regard to whether they were personally engaged in folk dance activities or not.
The research results indicate that educators rate their personal and social competencies to the highest (AS_F = 4, 50 and AS_{NF} = 4, 42), and the lowest to assess the competencies needed to plan folk dance content (AS_F = 3, 86 and AS_{NF} = 3, 64). Educators who were active in folklore associations are considered more competent, compared to their colleagues who were not active, particularly in: defining the most appropriate methods of work that achieve the set goals and objectives that folklore content wants to achieve and in using appropriate accessories and props. Furthermore, they are considered more competent in recognizing children who stand out with their work and commitment and know how to adequately praise them. In addition, they are considered more competent in using appropriate methods of work to influence the behaviour of children.

Key words

cultural heritage; dance; kindergarten; lifelong learning; skills

Revizija #11
Stvoreno 14 studenoga 2022 12:39:04 od Janko
Ažurirano 13 siječnja 2023 11:24:27 od Valentina Gučec